

Onderwerp Concept Jaarverantwoording 2024, Ontwerp Begroting 2026 en Versterkingsplan GGD van de Veiligheidsregio Limburg-Noord
Portefeuillehouder(s) D.H. Schmalschläger en H. van Helden

1. Onderwerp

Concept Jaarverantwoording 2024, Ontwerp Begroting 2026 en Versterkingsplan GGD van de Veiligheidsregio Limburg-Noord

2. Inleiding

Aanleiding

Op 15 april 2025 heeft Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) de Concept Jaarverantwoording 2024, de Ontwerp Begroting 2026 en het Versterkingsplan GGD aangeboden. Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen hebben gemeenteraden de mogelijkheid om uiterlijk op 15 juli 2025 een zienswijze op deze stukken in te dienen. Op 5 september 2025 besluit het Algemeen Bestuur van VRLN over de definitieve vaststelling.

Beoogd effect

Dit voorstel draagt bij aan de bestuurlijke thema's "Openbare Orde en Veiligheid" en "Sociale basis - preventie". Het doel is het formuleren van een zienswijze richting VRLN over het Versterkingsplan GGD en het afzien van zienswijzen op de begroting 2026. Hiermee beoogt de gemeente invloed uit te oefenen op de besluitvorming binnen de gemeenschappelijke regeling.

Proces tot nu toe

De stukken van VRLN zijn ontvangen op 15 april 2025. De jaarverantwoording 2024 sluit met een positief resultaat, dat intern wordt aangewend. De begroting 2026 is geactualiseerd op basis van nieuwe indexcijfers en beleidsontwikkelingen. Het Versterkingsplan GGD introduceert een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Er is geen participatietraject doorlopen voor dit voorstel.

3. Voorstel aan de Raad

1. Reactie te geven op de concept jaarverantwoording 2024 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord;
2. Zienswijzen in te dienen op ontwerp begroting 2026 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord, te weten;
 - Zienswijze 1. Actualisatie nota risicobeheersing en weerstandsvermogen
 - Zienswijze 2. Beleidsarme meerjarenbegroting en financiële prioritering van wettelijke taken
 - Zienswijze 3. Ontvangen van kwartaalrapportages
3. Zienswijzen in te dienen op het versterkingsplan GGD, te weten;
 - Zienswijze 4. Restitutie bij vrijval middelen versterkingsplan GGD
 - Zienswijze 5. Verbetering besluitvormingsproces en gemeentelijke betrokkenheid
4. De financiële effecten te verwerken in de gemeentelijke meerjaren begroting 2026-2029.

4. Argumenten

1.1/2.1 De veiligheidsregio stelt de gemeenteraad de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen

Bij de Veiligheidsregio Limburg-Noord zijn de gemeenten van de regio Noord- en Midden Limburg betrokken. Een groot deel van de begroting wordt namelijk gefinancierd door de deelnemende gemeenten middels de gemeentelijke bijdrage. De gemeenteraden stellen ieder jaar budget beschikbaar voor de taken van de Veiligheidsregio. Daarom deelt de Veiligheidsregio ieder jaar haar begroting voor het volgende jaar en de jaarverantwoording van het afgelopen jaar. Dit jaar is het versterkingsplan GGD toegevoegd vanwege haar omvang.

De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op de begroting middels het indienen van zienswijzen waar de Veiligheidsregio rekening dient mee te houden. Een aantal gemeenten hebben aangegeven geen zienswijzen in te dienen. Meerdere gemeenten geven echter aan dat zij wel adviseren om zienswijzen in te dienen. De voorgestelde zienswijzen sluiten aan bij de zienswijzen van andere gemeenten en hebben betrekking op de conceptbegroting 2026 en het versterkingsplan van de GGD.

3.1 De Veiligheidsregio Limburg Noord heeft het jaar 2024 afgesloten met een positief resultaat van € 3.715.500.

Het positieve resultaat is grotendeels toe te schrijven aan incidentele voordelen, waaronder:

- De vrijval van de voorziening groot onderhoud gebouwen (€ 1.618.288) en het storten van deze middelen in een bestemmingsreserve (conform BVV wet- en regelgeving)
- Voordelen binnen het programma Brandweezorg, zoals lagere kosten voor vrijwilligers en kapitaallasten als gevolg van langere doorlooptijd van investeringen (circa € 2,8 miljoen);
- Voordelen binnen Overhead, onder meer door lagere financieringslasten en incidentele meevallers binnen ICT (circa € 1 miljoen).

Tegenover deze incidentele meevallers staat dat er nog steeds sprake is van structurele financiële knelpunten, met name op de onderdelen informatieveiligheid en publieke gezondheid (GGD). Deze structurele tekorten zijn echter niet zichtbaar in het rekeningresultaat vanwege de incidentele voordelen.

Het Dagelijks Bestuur stelt voor het positieve resultaat als volgt te bestemmen:

- Vorming van een bestemmingsreserve voor groot onderhoud gebouwen: € 1.618.288;
- Aanvulling van de algemene reserve tot het vastgestelde niveau: € 970.000;
- Vorming van een nieuwe bestemmingsreserve voor bodemsanering Nijmeegseweg: € 1.127.212.

4.1 De concept begroting 2026 geeft financiële risico's voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio

De begroting is opgesteld op basis van de Kaderbrief 2026, inclusief actualisatie op basis van de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (februari 2025). De loonindex is aangepast van 2,1% naar 2,0%, de prijsindex van 2,2% naar 2,1%. Dit leidt tot een daling van de kosten met € 78.000 ten opzichte van de eerdere raming. De begroting houdt rekening met de structurele effecten van het besluit inzake strategische huisvesting, de stapsgewijze verhoging van de kapitaallasten materieel brandweezorg en de (vooralsnog ongewijzigde) specifieke uitkeringen (BDuR). Daarnaast is het voorstel om diverse zienswijzen in te dienen op de conceptbegroting. Deze worden onderstaand nader toegelicht.

Zienswijze 1. Actualisatie nota risicobeheersing en weerstandsvermogen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat een verwijzing naar de cijfers van 2024 (zie bijlage 2, paragraaf 3.1, p.25). Dit roept vragen op over de actualiteit voor 2026 en verder. Daarnaast heeft Het Algemeen Bestuur in 2019 besloten een algemene reserve van maximaal € 1,250 miljoen aan te houden. De stand van de algemene reserve bedraagt primo 2025 € 280K.

Het voorstel is om een zienswijze in te dienen met betrekking tot de nota risicobeheersing en weerstandsvermogen om deze cijfers te actualiseren en te delen, zodat de gemeente beter kan beoordelen in hoeverre lokale risico's betrekking hebben op de VRLN. Daarbij rekening houdend met de hoogte van het weerstandsvermogen.

Zienswijze 2. Beleidsarme meerjarenbegroting en financiële prioritering van wettelijke taken

De veiligheidsregio had begin dit jaar de gemeenteraden de mogelijkheid gegeven om opmerkingen te sturen over de Kaderbrief 2026. Uw college had besloten om een aanvullende brief te sturen naar de Veiligheidsregio om haar algemene zorgen te uiten over de ontwikkelingen en het verlies van grip als lokale gemeente op de kosten (zaaknummer Z/25/173981/527422). De Veiligheidsregio geeft als reactie aan de opmerkingen zijn meegenomen in de voorgelegde stukken (zie bijlage 8).

Het voorstel is om een zienswijze in te dienen dat de Veiligheidsregio haar begroting vanaf 2027 beleidsarm opstelt. Eventuele extra kosten voor nieuw beleid dienen in dat geval binnen de bestaande exploitatie te worden opgevangen, tenzij sprake is van wettelijke verplichtingen. Bovendien dient de uitvoering van wettelijke taken prioriteit te krijgen boven nieuwe ambities. Alleen hogere kosten als gevolg van indexering of contractuele prijsverhogingen van derden komen dan in aanmerking voor aanvullende gemeentelijke bijdragen.

Zienswijze 3. Ontvangen van kwartaalrapportages

In de conceptbegroting zijn diverse onzekerheden opgenomen die kunnen leiden tot financiële risico's voor zowel de VRLN als de deelnemende gemeenten. De onzekerheden komen onder andere voort door het aflopen van diverse SPUK's, overheveling van specifieke uitkeringen (SPUK) naar het gemeentefonds inclusief een korting van 10% en de verandering van de brandweezorg.

Het voorstel is om een zienswijze in te dienen om periodiek rapportages te ontvangen van de Veiligheidsregio waarin wordt gerapporteerd over de voortgang, financiële prognoses en eventuele noodzakelijke bijsturing, bij voorkeur per kwartaal.

5.1 Het versterkingsplan GGD heeft grote invloed op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage
De GGD Limburg-Noord voert wettelijke taken uit die in toenemende mate onder druk staan. Daarom heeft de GGD in 2024 een versterkingsplan opgesteld. Hierin staat vermeld wat de GGD gaat doen om hun taken uit te kunnen voeren en wat zij hiervoor financieel nodig heeft van de gemeenten. Zonder extra middelen kan de GGD haar wettelijke taken niet adequaat uitvoeren, met risico's voor de publieke gezondheid.

In 2025 is de acute fase (1,6 miljoen euro) gedekt uit de algemene reserve en een nieuwe bestemmingsreserve. In de Ontwerp Begroting 2026 is de eerste stap voor de versterking van de GGD verwerkt. Voor 2026 en verder wordt structureel extra financiering gevraagd van de deelnemende gemeenten. De verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor het versterkingsplan bedraagt voor Leudal € 194.654,- voor 2026. Vanaf 2027 e.v. wordt verwacht dat de verhoging € 274.407,- bedraagt.

Zienswijze 4. Restitutie bij vrijval middelen versterkingsplan GGD

Het voorstel is om een zienswijze in te dienen waarbij de eventuele onderbesteding binnen het versterkingsplan (zoals niet-ingevulde vacatures) aan gemeenten wordt gerestitueerd vanwege het aanzienlijke bedrag wat wordt gevraagd aan de deelnemende gemeenten.

Zienswijze 5. Verbetering besluitvormingsproces en gemeentelijke betrokkenheid

Het besluitvormingsproces met betrekking tot de toekomstbestendige GGD is niet optimaal verlopen, mede door beperkte betrokkenheid in de beginfase.

Het voorstel is om zienswijze in te dienen waarbij de Veiligheidsregio en de GGD relevante trajecten projectmatig aanpakt en gemeenten, met name op ambtelijk niveau, tijdig betreft bij het voortraject. Daarbij worden gemeenten gedurende het proces actief geïnformeerd over de voortgang.

6.1 De hoogte van de gemeentelijke bijdrage heeft invloed op de begroting

De financiële bijdrage van gemeente Leudal aan de Veiligheidsregio wordt hoger. Deze kosten dienen opgenomen te worden in onze begroting. In de financiële paragraaf wordt dit nader toegelicht.

5. Risico's

Onvoldoende invloed op financiële lastenontwikkeling. Zonder zienswijze bestaat het risico dat de gemeente Leudal structureel geconfronteerd wordt met hogere bijdragen zonder dat hierover voldoende bestuurlijke kaders zijn gesteld. Dit kan leiden tot onwenselijke druk op de lokale begroting.

6. Juridische context

Op basis van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn VRLN en deelnemende gemeenten gehouden aan het zienswijzeproces. Er is geen bezwaar of beroep mogelijk tegen dit besluit. De zienswijze wordt betrokken bij de besluitvorming in het Algemeen Bestuur.

7. Financiële toelichting

Concept Jaarverantwoording 2024:

Het rekeningresultaat 2024 bedraagt € 3.715.500 positief, en wordt volledig binnen de VRLN gereserveerd voor het vormen van een bestemmingsreserve onderhoud 3 gebouwen € 1.618.288, het aanvullen van de algemene reserve met € 970.000 tot aan het minimum bedrag en voor een bestemmingsreserve bodemsanering Nijmeegseweg € 1.127.212. Dit is benoemd in het voorstel onder resultaatbestemming en heeft geen financiële consequenties voor de gemeente Leudal.

Ontwerp Begroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029

Voor 2026 is de gemeentelijke bijdrage aan de VRLN begroot op € 4.964.811. Deze bijdrage is inclusief de verhoging versterkingsplan GGD van € 195.000 en opgebouwd als volgt:

- € 1.814.717 Publieke Gezondheid,
- € 2.760.951 Brandweezorg,
- € 389.143 Crisisbeheersing.

De begrotingswijziging bestaat voor een gedeelte uit loon/prijsindexering. Voorgesteld wordt deze te dekken uit de stelpost voor loon/prijsindexering.

De overige wijzigingen hebben per saldo betrekking op versterking GGD, strategisch huisvestingsplan en kapitaallasten materieel brandweer.

Van deze overige wijzigingen wordt voorgesteld deze ten laste te brengen van het begrotingssaldo.

	2026	2027	2028	2029
Loon Prijs nadeel	102.000	102.000	102.000	102.000
Begrotingssaldo nadeel	194.313	273.452	273.452	273.452
Per saldo hogere bijdrage	296.313	375.452	375.452	375.452

In 2025 wordt de acute fase van het Versterkingsplan GGD bekostigd uit de algemene reserve van VRLN. Hierdoor is ook in dit jaar geen aanvullende bijdrage vanuit de gemeente Leudal noodzakelijk. Er zijn voor 2025 dus geen lastenverhogingen op de gemeentelijke begroting met betrekking tot de VRLN. De begroting en werkelijke kosten blijven hiermee in balans.

8. Communicatie

Er is geen aanvullende communicatie nodig.

9. Vervolg

Na vaststelling van dit voorstel door de raad wordt de zienswijze tijdig vóór 15 juli 2025 aan VRLN gezonden. De besluitvorming binnen VRLN vindt plaats op 5 september 2025.

Datum 1 juli 2025
Betreft Concept Jaarverantwoording 2024,
Ontwerp Begroting 2026 en
Versterkingsplan GGD van de
Veiligheidsregio Limburg-Noord
Pagina 5 van 5

10. Bijlagen

Bijlage 1. Ontwerp-begroting 2026 VRLN
Bijlage 2. Jaarverantwoording 2024 VRLN
Bijlage 3. Brief VRLN over ontwerp-begroting 2026 en toekomstbestendige GGD
Bijlage 4. Brief VRLN over jaarverantwoording 2024
Bijlage 5. Versterkingsplan GGD
Bijlage 6. Jaarverantwoording 2024 in één oogopslag
Bijlage 7. Reactie VRLN op opmerkingen kaderbrief 2026

Heythuysen, 3 juni 2025

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL

Loco - gemeentesecretaris,

De burgemeester,

Ing. E.L.A. Lucassen,

D.H. Schmalschläger